

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze diplomové práce

**Úloha a místo restauračních malých pivovarů
v Plzeňském kraji**

**Vedoucí diplomové práce
Autor diplomové práce**

**doc. PhDr. Michalu LOŠŤÁK, Ph.D.
František TYKAL**

© 2014 ČZU v Praze

Obor pivovarnictví je starý a celou jeho historií se prolínají zmínky o výnosnosti tohoto oboru. Dříve bylo pivovarnictví různě omezováno a bylo předmětem sporů o povolení pivo vařit. Byla to výnosná činnost, která byla zdrojem příjmů vládců, šlechty, zámožných měšťanů, aby přežilo až do dnešní doby, kdy malé pivovary prožívají svou renesanci. Jistě jde o živnost poskytující svému vlastníkovi slušný příjem. Jak by jinak mohlo na území velikosti našich dvou krajů existovat cca 270 malých pivovarů déle než 100 let, jak uvádí Josef Krýsl, stavitel malých pivovarů, v rozhovoru v pořadu zpravodajského kanálu Aktuálně.cz.¹ V České republice vznikají nové malé pivovary tak rychle, že ani není přesná evidence, kolik jich v daný okamžik u nás je. Hlavním produktem malých pivovarů je živé nefiltrované pivo zpravidla lahodné a originální chuti. Protože je pivo těchto malých restauračních pivovarů nejčastěji k mání jen v místě jeho vzniku, tedy v pivovarském hostinci, tak je třeba za ním cestovat. A už tu máme základy pivní turistiky, kterou se tato práce bude mimojiné zabývat. Nesmíme opomenout ještě druhou rovinu existence malých restauračních pivovarů spolu s jejich hostinci, a tedy jejich úlohu společenskou, kterou bude tato práce také zkoumat.

Tato práce se ve svém předmětu zkoumání omezuje na malé restaurační pivovary s vlastními pivovarskými hostinci a zároveň se nachází mimo ekonomické centrum Plzeňského kraje, kterým je krajské město Plzeň. Malé restaurační pivovary na území Plzně totiž rozšiřují už tak širokou nabídku aktivit pivní turistiky v Plzni, kolébce pivovarnictví zatím co malé restaurační pivovary působící mimo Plzeň rozšiřují nabídku aktivit pivní turistiky na území celého kraje, tudíž i do oblastí s nižší životní úrovní.

Cílem práce je analýza společenské úlohy malých restauračních pivovarů a jejich hostinců jako místa setkávání místních obyvatel. Dalším cílem zkoumání malých restauračních pivovarů je jejich úloha cílů zájmu vyznavačů pivní turistiky. Praktickým cílem práce je návrh opatření k posílení pivní turistiky v Plzeňském kraji.

Praktické (empirické části práce) předcházela rešerše odborné literatury. Ta nejprve přibližuje historii pivovarnictví se zaměřením na Českou republiku a Plzeňský kraj, dále se věnuje historické úloze hostinců v české společnosti, přibližuje koncept lokality se

¹ *Sládek: Minipivovary zažívají boom, trh je velmi dynamický* dostupný z WWW: <http://video.aktualne.cz/dvtv/sladek-minipivovary-zazivaji-boom-trh-je-velmi-dynamicky/r~13266206248611e4a7300025900fea04/> (cit. 23.8.2014)

zaměřením na lokalitu Plzeňského kraje. Zmínuje se o současnosti pivovarnictví a vymezuje pojem cestovního ruchu. Vymezením cestovního ruchu, jsou přiblíženy jeho různé formy (např. tvrdý a měkký cestovní ruch) a přibližuje turistiku kulinářskou a jednu z jejích forem pivní turistiku.

V práci je popisován způsob dotazníkového šetření mezi návštěvníky pivovarských hostinců rozdělených podle příslušnosti k jedné či druhé motivační skupině nebo jsou dotazováni jako zástupci obou těchto skupin návštěvníků. Dotazníkové šetření mezi provozovateli sledovaných pivovarů je doplněno analýzou nabídky služeb pivovarů na jejich webových stránkách. Následně jsou výsledky šetření analyzovány, rozebrána fakta, z nichž vyplývají. Výsledky šetření jsou dále využity k návrhu opatření zlepšujících kvalitu a rozšiřujících nabídku aktivit pivní turistiky u zkoumaných pivovarů. V závěru práce jsou pak shrnuty výsledky šetření ve vazbě na stanovené hypotézy práce, kdy je v obou sledovaných rovinách konstatován pozitivní přínos malých restauračních pivovarů. Na závěr práce je uveden návrh konkrétních kroků vedoucích ke zlepšení kvality a rozmanitosti služeb v oblasti aktivit pivní turistiky.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

- 1) **Bauman, Z. 1999.** *Globalizace, Důsledky pro člověka - 1.vydání.* Praha : Mladá Fronta, 1999. ISBN: 80-204-0817-7
- 2) **Bessiere, J. 1998.** Local development and heritage: Traditional food and cuisine as tourist attraction in rural areas. *Sociologia Ruralis*. 38, 1998, Sv. (1). ISSN 0038-0199
- 3) **Čapková V., Janík P., Potěšil V. 1999.** *Restaurační minipivovary v České republice.* Praha : VÚPS, a.s., 1999. ISBN 80-902658-1-2
- 4) **Cihlář, T. 2003.** *Pošumavské pivovary.* Sušice : Rebstöck, 2003., ISBN 80-85301-90-3
- 5) **Dvořáková-Janů, V. 1999.** *Lidé a jídlo.* Praha : ISV, 1999. ISBN 80-85866-41-2
- 6) **Ehl, M. 2001.** *Globalizace pro a proti. 1.vydání.* Praha : Academia, 2001. ISBN 80-200-0897-7
- 7) **Fonte, M. 2008.** Knowledge, food and place. A way of producing, a way of knowing. *Sociologia Ruralis*. 48, 2008, Sv. (3). DOI: 10.1111/j.1467-9523.2008.00462.x
- 8) **Janský, M. 1988.** *Pivovary a pivovárky - I.díl.* Praha : ÚKDŽ, 1988. MK ČSR 59-432-87
- 9) **Kraus J., a kolektiv autorů pod jeho vedením. 2007.** *Nový akademický slovník cizích slov.* Praha : Academia, 2007. ISBN978-80-200-1415-3
- 10) **Librová, H. 1994.** *Pestří a zelení (kapitoly o dobrovolné skromnosti).* Brno : Veronica a Hnutí Duha, 1994. ISBN 80-85368-18-8
- 11) **Librová, H. 2003.** *Vlažní a váhaví: (kapitoly o ekologickém luxusu).* Brno : Doplněk, 2003. ISBN 80-7239-149-6
- 12) **Malá V., a kol. 2002.** *Základy cestovního ruchu.* Praha : VŠE v Praze, 2002. ISBN 80-245-0439-1
- 13) **Novotný V., (editor). 1997.** *Hospody a pivo v české společnosti.* Praha : Academia, 1997. ISBN 80-200-0639-7
- 14) **Plzeňský kraj. 2012, Pivník, Plzeň : Plzeňský kraj, 2012.**
- 15) **Plzeňský kraj. 2008.** Aktualizace Programu rozvoje Plzeňského kraje. [Online] 18. 03 2008. [Citace: 30. 06 2013.] <http://www.plzensky-kraj.cz>.
- 16) **Vašák, J. 2001.** *Regionální pokrmy z Čech, Moravy a Slezka od A (Adamov) do Ž (Žďár).* Praha : Libri, 2001. ISBN 80-7277-074-8
- 17) **Vinopal, J. 2006.** *Instituce hospody v české společnosti.pdf. Centrum pro výzkum veřejného mínění.* [Online] CVVM, 2006. [Citace: 5. 6 2011.] http://www.cvvm.cas.cz/upl/nase_spolecnost/100027s_Vinopal-hospody.pdf.

- 18) **Vystoupil J., Šauer M. a kol. 2011.** *Geografie cestovního ruchu České republiky.* Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2011. ISBN 978-80-7380-340-7
- 19) **Zichová, J. 2010.** *Ekonomika cestovního ruchu I., Základy.* Praha : VŠO v Praze, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86841-24-3.

Elektronické zdroje

- 20) *AHOL – Vyšší odborná škola, Ostrava, .*Získáno 2013, Česká centrála cestovního ruchu - CzechTourism. Dostupný z WWW: <http://www.czechtourism.cz/didakticke-podklady> (cit. 15.5.2013)
- 21) *Statistická ročenka Plzeňského kraje 2012.* Získáno 2013, <http://www.czso.cz> , Dostupný z WWW: [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/charakteristika_plzenskeho_kraje/\\$File/charakteristika.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/charakteristika_plzenskeho_kraje/$File/charakteristika.pdf).
- 22) *Šimon, P. Dějiny pivovarnictví v Čechách, .* Získáno 2012, pivety.com, Dostupný z WWW: <http://www.pivety.com/DejinyCechy.htm>. (cit. 23.9.2012)
- 23) *Charakteristika a význam cestovního ruchu v Česku.* Získáno 2012, z Czech Tourism, Dostupný z WWW: <http://www.czechtourism.cz/didakticke-podklady/1-charakteristika-a-vyznam-cestovniho-ruchu-v-cesku/> (cit. 23.9.2012)
- 24) *Dějinný vývoj pivovarnictví.* Získáno 2013, pivety.com. Dostupný z WWW: <http://www.pivety.com/DejinyPivovarnictvi.htm> (cit. 4.8.2013)
- 25) *Dějiny pivovarnictví v Čechách.* Získáno 2013, pivety.com. Dostupný z WWW: <http://www.pivety.com/DejinyCechy.htm>. (cit. 4.8.2013)
- 26) *Moravec I., Zážitková turistika jako nový fenomén v cestovním ruchu,* CpKP Jižní Čechy, 2013, s.10 , Získáno 2013, z Centrum pro komunitní plánování , Dostupný z WWW: http://www.ekoznacka.cpkp.cz/texty%20a%20prezentace/zazitkova%20turistika/Zazitkova_turistika_fenomen_v_cestovnim%20ruchu_text.pdf (cit. 18.10.2014)
- 27) *Česká pivní turistika je na vzestupu, láká sem i cizince,* Získáno 2013, Lidovky.cz, Dostupný z WWW: http://byznys.lidovky.cz/tiskni.aspx?r=firmy-trhy&c=A090812_222608_firmy-trhy_mev (cit. 4.8.2013)

- 28) *Jižní Čechy protнула síť pivních stezek*, Získáno 2013, pivní.info , Dostupný z WWW: <http://pivni.info/news/594-jizni-cechy-protnula-sit-pivnich-stezek.html> (cit. 4.8.2013)
- 29) *Dějinný vývoj pivovarnictví* , Získáno 2013, <http://www.pivety.com>, Dostupný z WWW: <http://www.pivety.com/DejinyPivovarnictvi.htm> (cit. 3.8.2013)
- 30) *Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních*, Získáno 2012, z Ministerstvo vnitra ČR, Dostupný z WWW: <http://www.mvcr.cz> (cit. 5.8.2013)
- 31) *Zákon č. 361/2003 Sb., o provozu na pozemních komunikacích*, Získáno 2012, z Ministerstvo vnitra ČR, Dostupný z WWW: <http://www.mvcr.cz> (cit. 10.8.2014)
- 32) *Pivovary*. Získáno 2012, Destila.cz, Dostupný z WWW: <http://www.destila.cz/pivovary>
- 33) *Mapa pivovarů v ČR*. Získáno 2014 pivníci.cz., Dostupný z WWW: <http://www.pivnici.cz/mapa-ceskych-pivovaru-a->(cit. 25.10.2014)
- 34) *Minipivovary rostou v Česku jako houby po dešti*, každý měsíc dva. [Online] ČT 24, Dostupný z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/239285-minipivovary-rostou-v-cesku-jako-houby-po-desti-kazdy->(cit. 25.10.2014)
- 35) *Pivní.info*, Získáno 2013, 2014, Pivní.info, Dostupný z WWW: <http://pivni.info/pivovary/plzensky-kraj/http://pivni.info/>
- 36) *Rodinný pivovar Chodovar*. Získáno 2013, z Rodinný pivovar Chodovar s.r.o., Dostupný z WWW: <http://www.chodovar.cz> (cit. 10.8.2014)
- 37) *Pivovar Kout na Šumavě*. Získáno 2012, z Pivovar Kout na Šumavě, Dostupný z WWW: <http://www.pivovarkout.cz>
- 38) *Hotel Belveder & Pivovar*, Získáno 2014, Hotel Belveder Šumavský pivovar, Dostupný z WWW: <http://www.hotelbelveder.cz> (cit. 10.8.2014)
- 39) *Pivovar Modrá Hvězda*, Získáno 2014, Pivovar Mosrá Hvězda, Dostupný z WWW: <http://www.modra-hvezda.cz> (cit. 10.8.2014)
- 40) *Pivovar Radouš*, Získáno 2014, Pivovar Radouš, Dostupný z WWW: <http://pivovar.stahlavy.com/> (cit. 10.8.2014)

- 41) *Minipivovar a pivnice U Stočesů*, Získáno 2014, Minipivovar a pivnice U Stočesů, Dostupný z WWW: <http://www.ustocesu.cz/> (cit. 10.8.2014)
- 42) *Hostinský pivovar U Bizona*, Získáno 2014, Hostinský pivovar U Bizona, Dostupný z WWW: <http://cizice.ubizona.eu/> (cit. 10.8.2014)
- 43) *Restaurace a minipivovar Stará škola*, Získáno 2014, Restaurace a minipivovar Stará škola, Dostupný z WWW: <http://www.restauracestaraskola.cz/> (cit. 10.8.2014)
- 44) *Minipivovar Radnice*, Získáno 2014, Minipivovar Radnice, Dostupný z WWW: <http://www.pivovar-radnice.cz/> (cit. 10.8.2014)
- 45) *Penzion U Zlatého srnce*, Získáno 2014, Penzion U Zlatého srnce, Dostupný z WWW: http://www.plzen-info.cz/penzion_srni_u_zlateho_srnce/ (cit. 10.8.2014)
- 46) *Pivovarský dům*. Získáno 2012, Český svaz malých nezávislých pivovarů, Dostupný z WWW: <http://csmnp.cz/pivovarsky-dum/> (cit. 10.8.2014)
- 47) *Minipivovary rostou v Česku jako houby po dešti, každý měsíc dva*. Získáno 2013, ČT 24, Dostupný z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/239285-minipivovary-rostou-v-cesku-jako-houby-po-desti-kazdy-mesic-dva/> (cit. 10.8.2014)
- 48) *Mapa pivovarů v ČR*. Získáno 2014, pivníci.cz, Dostupný z WWW: <http://www.pivnici.cz/mapa-ceskych-pivovaru-a-minipivovaru/>(cit. 10.8.2014)
- 49) *Sládek: Minipivovary zažívají boom, trh je velmi dynamický*. Získáno 2014, Aktuálně.cz, Dostupný z WWW: <http://video.aktualne.cz/dvtv/sladek-minipivovary-zazivaji-boom-trh-je-velmi-dynamicky/r~13266206248611e4a7300025900fea04/> (cit. 23.8.2014)
- 50) *7. ročník poctivých pivních slavností*, Získáno 2014, PIVOVARSKÝ DVŮR PLZEŇ, Dostupné z WWW: <http://www.slunceveskle.cz/>
- 51) *Škromach chce nechat cyklisty nasávat, nesměli by se ale připlést k nehodě*, Získáno 2014 z Novinky.cz, Dostupný z WWW: <http://www.novinky.cz/domaci/354376-skromach-chce-nechat-cyklisty-nasavat-nesmeli-by-se-ale-priplest-k-nehode.html> (cit. 25.11.2014)

- 52) *Várečné právo*, Získáno 2014 z Ottův slovník naučný, Dostupný z WWW:
http://cs.wikisource.org/wiki/Ott%C5%AFv_slovn%C3%ADk_nau%C4%8Dn%C3%BD/V%C3%A1re%C4%8Dn%C3%A9_pr%C3%A1vo (cit. 25.11.2014)
- 53) VITÁKOVÁ, M., *Využití kulturních a přírodních památek pro cestovní ruch*, Získáno 2013, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj Dostupné na WWW:
<http://ct.scentrum.cz/eknihovna/preview.php?id=82> (cit.13.6.2014)